

Sygn. akt IV U 827/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 04 października 2018 r. w Zielonej Górze

odwołania M. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 06.04.2018 r. znak (...)

przeciwko ***Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.***

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż podstawę wymiaru emerytury M. L. stanowi suma:

- kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, tj. 374389,57 zł

- kwoty zwaloryzowanych składek, tj. 17382,45

bez pomniejszenia o kwotę pobranych wcześniej emerytur, tj. 65480,65 zł

SSO Bogusław Łój

sygn. akt IV U 827/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 06.04.2018 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przeliczył emeryturę wnioskodawczyni M. L. od 01.03.2018 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawa obliczenia emerytury została pomniejszona o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawczyni M. L. wniosła o ponowne przeliczenie wysokości jej emerytury, stwierdzając, że potrącenie pobieranej wcześniej emerytury jest bezpodstawne. Prawo do emerytury powszechnej wnioskodawczyni nabyła 21.12.2012 r. W razie niekorzystnej zmiany przepisów prawo do świadczenia i wysokość świadczenia mogą być ustalane w oparciu o stan prawny obowiązujący w dniu złożenia wniosku, lecz z dniem, w którym ubezpieczony spełnił warunki wymagane do nabycia tego prawa. Nowe przepisy nie mogą pozbawić wnioskodawczyni prawa, które nabyła na mocy poprzedniej ustawy. Nie było żadnych podstaw prawnych, żeby osobie, która do końca grudnia 2012 r. osiągnęła wiek emerytalny (60 lat) pomniejszono emeryturę.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Zdaniem organu rentowego, sposób obliczenia wysokości emerytury ze zreformowanego systemu determinowany jest datą złożenia wniosku. Okoliczność, że wnioskodawczyni wszystkie warunki do przyznania emerytury spełniła przed nowelizacją zawartą w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, nie ma wpływu na prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, o której ustalenie wystąpiło po wejściu w życie tej nowelizacji.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje.

Wnioskodawczyni M. L., urodzona (...), uzyskała prawo do emerytury od 01.09.2008 r., tj. od ustania zatrudnienia, na mocy decyzji organu rentowego z dnia 24.09.2008 r., znak: (...) (...) – z art. 29 w zw. z art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

okoliczności niesporne

dowód: akta organu rentowego

Wnioskodawczyni powszechny wiek emerytalny (60 lat) osiągnęła w dniu 21.12.2012 r.

okoliczności niesporne

W dniu 22.04.2013 r. wnioskodawczyni złożyła organowi rentowemu wniosek o emeryturę powszechną – z art. 24 ww. ustawy.

Decyzją z dnia 02.08.2013 r., znak: (...), pozwany przyznał wnioskodawczyni emeryturę od 01.04.2013 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Podstawa obliczenia emerytury ustalona w kwocie 381192,55 zł uległa pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne, tj. o 65480,65 zł – tyle wyniosła suma kwot pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego świadczenia.

Emerytura ustalona tą decyzją została zawieszona jako mniej korzystna od emerytury o symbolu E.

Odwołanie wnioskodawczyni od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 09.01.2014 r., (...).

okoliczności niesporne

dowód: akta organu rentowego

W dniu 25.05.2015 r. wnioskodawczyni złożyła organowi rentowemu wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

Decyzją z dnia 14.07.2015 r., znak: (...), pozwany, po rozpatrzeniu ww. wniosku, ustalił wysokość emerytury od 01.05.2015 r.

Podstawa obliczenia emerytury uległa pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Emerytura ustalona tą decyzją została zawieszona jako mniej korzystna od emerytury o symbolu E.

okoliczności niesporne

dowód: akta organu rentowego

W dniu 12.03.2018 r., wnioskodawczyni złożyła organowi rentowemu wniosek o ponowne przeliczenie świadczenia emerytalno-rentowego.

Wniosek ten skutkował wydaniem przez pozwanego zaskarżonej decyzji.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Podstawa obliczenia emerytury uległa pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 17382,45 zł.

Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 374389,57 zł.

Suma kwot pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego świadczenia wyniosła 65480,65 zł.

Wysokość emerytury obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej wyniosła 1295,32 zł.

Emerytura po waloryzacji przysługuje od 01.03.2018 r. w kwocie 1405,98 zł.

Emerytura ustalona tą decyzją została zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym niż dotychczas wypłacane.

okoliczności niesporne

dowód: akta organu rentowego

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Odwołanie okazało się zasadne.

Stan faktyczny sprawy był w zasadzie bezsporny – wynikał z akt organu rentowego, w tym z treści zaskarżonej decyzji. Przede wszystkim bezspornie w zaskarżonej decyzji podstawa obliczenia emerytury została pomniejszona o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Spór w sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy ta część rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonej decyzji była zasadna. Wnioskodawczyni nie kwestionowała pozostałych elementów zaskarżonej decyzji pod względem faktycznym, prawnym lub rachunkowym.

Na mocy decyzji z dnia 02.08.2013 r., od 01.04.2013 r., tj. od miesiąca, w którym zgłosiła wniosek, wnioskodawczyni ma przyznaną emeryturę powszechną na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1270), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

W myśl art. 25 ust. 1, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego

określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Ponadto na dzień złożenia wniosku o tę emeryturę, jak i na dzień osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, odwołująca uprawniona była do emerytury wcześniejszej – od 01.09.2008 r., przyznanej na podstawie art. 29 w zw. z art. 46 ustawy emerytalnej.

Przepis art. 25 ust. 1b stanowi, że jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę częściową lub emeryturę na podstawie przepisów art. 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Suma kwot pobranych przez wnioskodawczynię emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego świadczenia wyniosła 65480,65 zł i jest to ustalenie bezsporne.

Tyle że przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej w realiach tej konkretnej sprawy nie uprawniał organu rentowego do dokonania pomniejszenia podstawy obliczenia emerytury przyznanej od dnia 01.04.2013 r.

Art. 25 ust. 1b, obowiązujący od 01.01.2013 r., dodany został ustawą z dnia 11.05.2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 637), która nie przewidywała żadnych odrębnych reguł intertemporalnych dotyczących zastosowania tego przepisu.

Rozstrzygające znaczenie dla sprawy ma ta okoliczność, że przepis art. 25 ust. 1b wszedł w życie po dacie nabycia przez wnioskodawczynię prawa do emerytury powszechnej. Prowadzi to do wniosku, że ww. przepisu nie stosuje się przy obliczaniu wysokości emerytury wnioskodawczyni.

W orzecznictwie zauważono bowiem – a niniejszy Sąd podziela to stanowisko – że o zastosowaniu nowej ustawy decyduje moment spełnienia warunków do nabycia emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego (por. wyroki SA w Lublinie z dnia 11.10.2017 r., sygn. akt III AUa 170/17, z dnia 28.03.2018 r., sygn. akt III AUa 840/17, wyrok SA w Gdańsku z dnia 30.03.2017 r., sygn. akt III AUa 1590/16).

Z przepisów art. 100 ust. 1 i art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika jasno, że nabycie prawa do świadczenia następuje od dnia spełnienia przez osobę zainteresowaną wszystkich przesłanek uzyskania tego prawa.

Wnioskodawczyni spełniła wszystkie przesłanki uzyskania prawa do emerytury powszechnej od dnia 21.12.2012 r., gdy osiągnęła powszechny wiek emerytalny 60 lat.

Dopiero w dniu 22.04.2013 r. złożyła po wniosek o emeryturę powszechną, co nie zmienia faktu, że uprawnienia do emerytury nabywa się z mocy prawa w dniu spełnienia wszystkich warunków, a decyzja organu rentowego, przyznająca prawo do świadczenia, ma w tym zakresie charakter jedynie deklaratoryjny.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji wyroku.